

IN MEMORIAM

KSIĄDZ PROFESOR MARIAN NOWAK **REVEREND PROFESSOR MARIAN NOWAK**

Niniejszą monografię dedykujemy pamięci Księdza Profesora dr. hab. Mariana Nowaka, wybitnego pedagoga i wieloletniego pracownika Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Ks. prof. dr hab. Marian Walerian Nowak (1955–2025) był wybitnym polskim duchownym katolickim, teologiem i pedagogiem, związanym przez wiele lat z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II.

Urodził się 7 maja 1955 roku w Tomaszowie Lubelskim. Święcenia kapłańskie przyjął 15 czerwca 1980 roku w Lublinie. W latach 1982–1989 studiował w Rzymie na Papieskim Uniwersytecie „Salesianum”. Po powrocie do Polski rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną na KUL, gdzie pełnił funkcje dyrektora Instytutu Wyższej Kultury Religijnej oraz Instytutu Pedagogiki, a także prodziekana Wydziału Nauk Społecznych. W 1999 roku uzyskał habilitację, a w 2013 roku tytuł profesora nauk humanistycznych. Był również prorektorem i rektorem Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Lublinie. Jako kapelan honorowy Ojca Świętego oraz kanonik

honorowy Kapituły Lubelskiej, łączył pracę naukową z posługą duszpasterską.
Zmarł w sierpniu 2025 roku w Lublinie.

Ks. Profesor łączył głęboką refleksję naukową z wrażliwością na konkretnego człowieka, pozostawiając po sobie bogaty dorobek w zakresie pedagogiki ogólnej i myśli personalistycznej. Był nie tylko autorem ważnych publikacji, ale również wychowawcą i przewodnikiem dla wielu studentów i doktorantów, których uczył, że fundamentem pedagogiki jest poszanowanie godności osoby. Warto podkreślić, że w niniejszym tomie znalazł się Jego artykuł pt. „Pedagogiczne i etyczne znaczenie kryzysów w rozwoju i wychowaniu człowieka”, który – podobnie jak cała Jego twórczość – inspirował do refleksji nad wychowaniem, jako drogą wzrostu i odpowiedzialności.

Wdzięczni jesteśmy również za Jego osobiste zaangażowanie w życie naukowe Akademii Nauk Stosowanych im. A. De Gasperi w Józefowie, gdzie jako współorganizator i czynny uczestnik Konferencji Pedagogicznych współtworzył ich koncepcję, nadając im głębię merytoryczną i formacyjną.

Składając tę monografię do rąk Czytelników, pragniemy, aby stała się ona także wyrazem pamięci i hołdu dla Uczzonego i Kapłana, którego obecność pozostaje żywa w dorobku naukowym i we wdzięcznej pamięci wychowanków.

This monograph is dedicated to the memory of Rev. Professor Marian Nowak, an eminent pedagogue and long-time faculty member of the John Paul II Catholic University of Lublin.

Rev. Prof. Dr. Hab. Marian Walerian Nowak (1955–2025) was an eminent Polish Catholic clergyman, theologian, and educator, associated for many years with the John Paul II Catholic University of Lublin. He was born on May 7, 1955, in Tomaszów Lubelski. He received priestly ordination on June 15, 1980, in Lublin. From 1982 to 1989, he studied in Rome at the Pontifical University “Salesianum.” Upon returning to Poland, he began his academic and teaching career at the Catholic University of Lublin, where he served as director of the Institute of Higher Religious Culture and the Institute of Pedagogy, as well as vice-dean of the Faculty of Social Sciences. In 1999, he obtained his habilitation, and in 2013 he was awarded the title

of Professor of Humanities. He also served as vice-rector and rector of the Metropolitan Theological Seminary in Lublin. As an Honorary Chaplain to the Holy Father and honorary canon of the Lublin Chapter, he combined scholarly work with pastoral ministry.

He passed away in August 2025, in Lublin.

Professor Nowak combined profound scholarly reflection with sensitivity to the individual, leaving behind a rich legacy in the field of general pedagogy and personalist thought. He was not only the author of significant publications but also an educator and guide to many students and doctoral candidates, whom he taught that the foundation of pedagogy is respect for the dignity of the person.

It is worth emphasizing that this volume includes his article entitled *The Pedagogical and Ethical Significance of Crises in Human Development and Education*, which, like all his work, inspires reflection on education as a path of growth and responsibility.

We are also grateful for his personal commitment to the academic life of the Alcide De Gasperi Academy of Applied Sciences in Józefów, where, as co-organizer and active participant of the Pedagogical Conferences, he co-created their concept and contributed significantly to their intellectual and formative depth.

By offering this monograph to our Readers, we wish it to serve also as a testimony of remembrance and tribute to a Scholar and Priest whose presence remains alive in his academic legacy and in the grateful memory of his students.

